

Przygotowanie do pobrania krwi (informacja dla pacjenta)

Przygotowanie do pobrania krwi

- po nocnym wypoczynku
- na czczo (8-12 godzin bez posiłku)
- przy zachowaniu dotychczasowej diety, pacjent nie powinien pić alkoholu oraz ograniczyć spożycie używek (np. kawy) 2-3 dni przed badaniem
- w godzinach porannych (7-10)
- próbki powinny być pobierane przed wdrożeniem leczenia zaś w terapii monitorowanej należy rozważyć pobranie próbki w fazie maksymalnego stężenia leku po podaniu i/lub w fazie stabilizacji stężenia przed podaniem następnej dawki
- w dniu poprzedzającym badanie należy ograniczyć wysiłek fizyczny
- na badania nie powinno się przychodzić w czasie miesiączki
- Od osób leczonych wysokimi dawkami biotyny (tj. > 5 mg/dzień) materiał do oznaczenia należy pobierać dopiero co najmniej po 8 godz. od ostatniego podania biotyny (dotyczy badań immunochemicznych)

1.1. Wpływ przygotowania pacjenta przed pobraniem materiału biologicznego na wynik badania laboratoryjnego

- po spożyciu posiłku znacząco rośnie glukoza, insulina, lipidy (głównie trójglicerydy), leukocytoza i OB, a spada np. fosfor.
- stężenie niektórych parametrów we krwi i w moczu zmienia się w zależności od pory dnia np.
 - żelazo jest większe o co najmniej 30% rano oraz zmienia się w różnych dniach
 - testosteron (20-40% wzrost w nocy),
 - kortyzol, ACTH, TSH, DHEA, erytropoetyna wyższe rano.
- wysiłek fizyczny bezpośrednio przed pobraniem krwi może mieć wpływ na wyniki badań. Intensywny wysiłek fizyczny powoduje podwyższenie między innymi: mleczanu, kreatyniny, kwasu moczowego, mocznika, fosforu, CK, AST, ALT, LDH, kortyzolu, GH, PRL
- na wynik badania może mieć wpływ również zmienność osobnicza, stres psychiczny.

W szpitalu przyczyną błędnych wyników jest zanieczyszczenie próbek przez składniki płynów infuzyjnych, dlatego krew nie powinna być pobierana w pobliżu wlewów dożylnych.

Pobieranie krwi na szczególne badania

- **Glukoza na czczo**

Pacjent powinien wykonać badanie na czczo po 8-14 godzinach wstrzymania się od przyjmowania posiłku.

Doustny test obciążenia glukozą (75 g glukozy)

Aby test był miarodajny konieczne jest spełnienie poniższych warunków.

Trzy dni przed badaniem pacjent powinien spożywać zwykłą dietę bez specjalnych ograniczeń i powinien zachowywać normalną aktywność fizyczną. Pacjent nie powinien być w trakcie lub po ciężkiej chorobie oraz nie może być w trakcie hospitalizacji.

Palenie tytoniu szczególnie w dniu badania jest niedozwolone.

Cały szereg leków może powodować oporność na insulinę (np. tiazydy, kortykosterydy, estrogeny) lub zmniejszyć sekrecję insuliny (np. fenytoina) co może objawiać się jako wynik fałszywie dodatni.

Badanie należy wykonać rano (najlepiej między godziną 7-9) na czczo (nie jeść 8-14 godzin, lecz nie dłużej niż 16).

W trakcie przeprowadzania testu pacjent powinien siedzieć i nie powinien palić papierosów. W czasie trwania testu pacjent nie powinien przyjmować żadnych płynów i posiłków.

Oznaczenie lipidogramu (cholesterol całkowity, LDL-cholesterol, HDL - cholesterol, trójglicerydy)

Pacjent powinien wykonać badanie po 14-16 godzinach wstrzymania się od przyjmowania posiłku. Od 2-3 dni przed badaniem nie pic alkoholu.

Oznaczanie kortyzolu i ACTH w surowicy - ze względu na rytm dobowy zaleca się pobranie krwi rano (7-10) oraz między 16-20. Przed badaniem należy unikać stresu

Oznaczanie prolaktyny w surowicy - krew należy pobrać rano, na czczo po odpoczynku nocnym, przed badaniem należy unikać stresu.

Oznaczanie Testosteronu, FSH (folikulotropina), LH (luteotropina), Insuliny, DHEA (dehydroepiandrosteronu) - ze względu na rytm dobowy zalecane pobranie rano.